

СЕРІЙНИЙ УБИВЦЯ НА РОБОТІ

Сталося чергове вбивство.
— Це було падіння з висоти тридцять метрів, — каже Кара-з-Бухгалтерії наприкінці робочого дня, натискаючи кнопку, щоб зачинити двері.

— Щонайменше сорока п'яти, — уточнює Стенлі-з-Айті. — Будівля п'ятнадцятиповерхова.

Різко смикнувшись, ліфт починає спускатися, і всі на мить затихають, охоплені тим відчуттям падіння, що з'являється, коли катаєшся на ярмаркових атракціонах.

— Поліція вже виступила із заявою? Вони певні, що цей випадок пов'язаний з рештою? — питає Тіффані-з-Проектного-Менеджменту. Кросівки, у яких вона їздить на роботу, риплять, коли та перекочується з п'яток на пальці.

— Це сталося лише вчора. Ще нічого не казали.

— Це ніяке не вбивство, — каже Стенлі-з-Айті. — Він сам стрибнув.

Тіффані-з-Проектного-Менеджменту зойкає.

— Звідки знаєш?

— Сам хотів так зробити, коли там працював, — заходиться реготом Стенлі-з-Айті.

Кара-з-Бухгалтерії не сміється.

— Уже дев'ятий випадок за п'ять років, але всі падали з різних офісних будівель у центрі міста, — розмірковує вона. — Хтось стоїть за цим.

Усі думають, що за цим хтось стоїть. Про існування «Канцелярського Штовхача» говорили на кожній з моїх тимчасових робіт. У кожній офісній будівлі в центрі міста, де я встиг попрацювати за останні п'ять років.

Так, мені відомо дещо більше.

— Може, то було завдання від ейчарів. Невдала вправа на довіру, догнали? Га? — Стенлі-з-Айті не дістається усмішки від Кари-з-Бухгалтерії, тому він обертається до Тіффані-з-Проектного-Менеджменту. Але й з того боку не дістає бажаного. Хмуриться. — Це просто міська легенда, — роздратовано кидає він. — Ну, ви що, справді вірите, що хтось ошивається навколо й зіштовхує людей з дахів?

Кара-з-Бухгалтерії пирхає.

На чотирнадцятому поверсі двері ліфта відчиняються, впускаючи новеньку, вбрану в усе чорне; її червоні уста — несподіваний спалах кольору наприкінці цього нудного похмурого дня. Вона прослизає всередину, мов тінь, тримаючи телефон, ніби талісман, що має захистити її від пустопорожніх балачок, і притискається до стіни ліфта. Комір її чорного тренча піднятий, обличчя схилене до екрана. Я ще не знаю її імені, але завжди намагаюся з'ясувати імена людей і відділи, у яких вони працюють. Тож скоро я і про неї дізнаюся.

— Це серійний убивця. Я точно знаю, — каже Кара-з-Бухгалтерії.

Тінь нашорошує вуха.

Стенлі-з-Айті пхає руки в кишені, втуплюється поглядом у ґратчасту стелю, тоді трусить головою з дурнуватою посмішкою на обличчі й поблажливо зітхає. Стенлі в нас любить самостверджуватись.

— Серійні вбивці не штовхають своїх жертв з дахів. Вони їх душать чи ріжуть на шматочки. Їм подобається спостерігати, як конають їхні жертви.

Тіффані-з-Проектного-Менеджменту зеленіє.

— Можливо, цей серійний убивця гидливий, — наполягає Кара-з-Бухгалтерії. — Може, йому не подобається бруднити руки.

— Йому? А хто казав, що це він? Може, то вона, — обурено кидає Стенлі-з-Айті.

— Тобто ти погоджуєшся з тим, що ця людина існує?

Я спостерігаю за пані, яка зайшла в ліфт. Її очі блищать, вона міцно стискає губи, ніби героїчно стримується, аби не втрутитися в розмову. Зазвичай і я в подібні балачки не встрягаю. Просто спостерігаю і слухаю. Тримаюся осторонь. Але...

— Що взагалі такого привабливого в серійних убивцях? — запитую я, і всі лякаються. Забули, що і я тут. Непримітний, невиразний, у сірому пальті, у сірих штанах і в сірій краватці, з типовою стрижкою та в окулярах. Я будь-де зливаюся зі стінами.

— Га? — промовляє Стенлі-з-Айті.

— Чому всім так до вподоби ця тема?

Западає ніякова мовчанка, поки вони обмірковують моє звинувачення в тому, що їм це подобається, аж от тишу порушує жінка в чорному:

— Вочевидь, це пов'язано з відчуттям завершеності.

— Хочете когось убити? — питаю я.

Вона втримує мій погляд, а уста вигинаються в ледь помітну, зловісну посмішку. Хороший серійний убивця ніколи не привертає уваги до своєї цілі.

Ми дістаємося до першого поверху, і група пасажирів, які прямують до громадського транспорту й продовжують щось бурмотіти, виходить назовні, щойно двері відчиняються. Зазвичай і я серед них, але сьогодні, у свій перший робочий день на новій тимчасовій роботі, узяв машину. Маю дещо зробити. Двері тихо зсуваються, і я залишаюся наодинці з Тінню, яка завмерла в кутку, тримаючи

чорну шкіряну сумочку в руці. Вона зиркає в мій бік — швидкий прадавній рефлекс, щоб роздивитись оточення, — наші погляди зустрічаються, і я дивуюся, що знову починаю говорити. Я не схильний до балачок.

— А яким був би ваш *modus operandi*, ваш метод дії? Ви змогли б зіштовхнути когось із даху?

Вона відповідає одразу ж, неначе весь день чекала саме на це запитання.

— Мені до душі лезо. Невелике, портативне, швидке. Не потребує особливих фізичних зусиль. І ще в цьому є певна ретроелегантність, вам так не здається?

— У стилі Свіні Тодда.

Вона хмуриться й розвертається, спрямовуючи на мене погляд темних незбагнених очей. Тонка рука ховає телефон у кишеню.

— Мені радше йдеться про Чорну Вдову. Зберегла бритву першого чоловіка як трофей.

— Не найчистіша справа. — Не люблю безлад.

Її червоні губи здригаються.

— Чому, як гадаєте, я вбрана в чорне? А що ви зробили б?

Обмірковуючи відповідь, я поправляю манжети.

— О. У вас є рукавички, щоб душити, — каже вона. Розминаю пальці в чорних шкіряних рукавичках.

— Як казав Стенлі, справжній серійний убивця любить контролювати ситуацію. Хороший, міцний, удушливий захват і зоровий контакт до самого кінця.

Вона фиркає.

— Скидається на хороше проведення часу.

Усередині мене щось приємно й несподівано перекручується. Геть не схоже на те відчуття, що з'являється на атракціонах.

— Як вас звати?

Веселий вигин губ зникає. Їй і лезо не треба. Перерізає мою горлянку одним лише поглядом і знову дивиться в телефон.

За мить двері відчиняються на тьмяно освітленій стоянці. Її підбори вистукують, наче постріли, відлунюючи у величезному приміщенні. Я йду за нею. Вона прямує до чорної машини, закидає сумку на переднє сидіння й обертається.

— Стежите за мною?

— Ні. Ось моя машина. — Спираюся на авто, що стоїть поруч.

Вона дивиться на елегантну машину й зіставляє її з моєю уніформою тимчасового працівника.

— Це точно не ваша машина.

— Моя.

— Доведіть. Відкрийте багажник і покажіть тіло вашої останньої жертви удушення.

Я не рухаюся.

Вона зловісно вигинається і швидко окидає мене поглядом, роздивляючись із голови до ніг.

— Дивний ви, — каже, а я не можу збагнути: образа це чи комплімент.

Стрибає у свою машину, а я дивлюся, як вона від'їжджає. Зникаючи за бетонною колоною, вона показує мені середній палець.

І далі дивлюся їй услід, а в голові вирують думки. Було щось у тому, як вона глянула на мене, ніби побачила мене справжнього — безликого тимчасового офісного працівника, якого зазвичай ніхто не бачить, якого ніхто не повинен помічати. Ризик, що неабияк бадьорить.

Я дістаю ключі з кишені й відчиняю багажник. Усередині згорнутий килим, з одного краю вибивається біляве волосся.

Міг би показати. Було б кумедно.

ТИМЧАСОВИЙ ПРАЦІВНИК

Ось яке в мене життя. Щойно свідомість нарешті зшивається до купи, на моєму будильнику може бути 4:00, або 3:47, або 5:10, чи щось подібне. Насправді я ніколи не покладаюся на будильник, щоб він мене будив. Сплю погано. Навряд чи можна виспатися з моїм способом життя. З думками, що раптово навалюються серед ночі. З таємницями, які шкребуться в голові.

Іноді я попиваю каву в темній вітальні й дивлюся новини. Житлова криза. Кліматична криза. Кризова криза. На щастя, нічого із цього не впливає на мене. Іноді я спостерігаю зі свого балкона за сонним кварталом. Іноді стою в одвірку кімнати свого сусіда й дивлюся, як він хропе, поки поруч закам'яніло лежить Веріті. Жодна нормальна жінка так не спить, хоча поряд зі мною вже давно ніхто не спав, ані нормальна, ані будь-яка інша. Тож я стою і думаю, що міг би зробити з ними. Що міг би зробити з нею, коли настане час. У нас закінчуються килими.

Багатоквартирний будинок поступово прокидається: вмикаються радіо й телевізори, на вулиці заводяться машини, я теж ніби оживаю від цього — наче робот, що запускається від імпульсу навколишньої електрики. Коли прокидається мій сусід по кімнаті, я радісно усміхаюся йому на всі тридцять два, бо саме так мають поводитися люди.

— Доброго раночку, Гранте, — кажу.

Мій автобус тягнеться в ранкових заторах. Я пропоную сісти пані старшого віку і вагітній жінці, бурмочу «Перепрошую» і скромно усміхаюся, коли хтось стає мені на ногу. Я ідеально зливаюся з навколишнім світом зі своєю сумкою через плече й окулярами; у мене охайна зачіска й одяг — чистий, слухний, непримітний; в одній руці тримаю безкоштовну міську газету, склавши її удвоє — от тільки газету я ніколи не читаю. У фінальних титрах моя роль називатиметься «Пасажир № 6». Автобус випльовує мене на Річсони, там я пересідаю на *SkyTrain* до Біллінга, тоді йду ще п'ять хвилин пішки до одного зі ста хмарочосів, які випинаються угору, мов середній палець, що його тицяє людству пізня стадія капіталізму. Я — гвинтик у корпоративній машині. Я — один з мільярда плодових тіл капіталістичного гриба, що проштрикує землю тонким волосоподібним міцелієм. Я — ніхто. Непримітність. І мене це влаштовує.

Я співпрацюю з кадровою агенцією, а це значить, що мене можна найняти. Матиму роботу, поки б'ється серце. Зараз я тимчасова заміна людині з реальною цінністю. Гарріет у відпустці без збереження зарплати. Тож, щоб якийсь бухгалтер, бува, не вирішив, що цю посаду можна скоротити, бо ніхто не виконує покладених обов'язків і не отримує відповідного окладу, її керівник — чоловік на ім'я Даг, якого вже, між іншим, підвищили на кілька щаблів поза його компетенцією, — найняв мене на це місце. Завдання Гарріет розподілили між командою, тож мені залишається хіба що сидіти за її столом і гріти її крісло. Однак мені дають і справжню роботу — маю близькі стосунки із ксероксом, кавоваркою, колатором¹ і дахом, де проводжу приблизно дванадцять перерв на день.

¹ Колатор — механізм, який автоматично розкладає аркуші у правильному порядку; комплектує сторінки документів.